

УДК 004.9

ХАРЧОВІ ТЕХНОЛОГІЇ МАЙБУТНЬОГО: ВПЛИВ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ НА АГРАРНУ ГАЛУЗЬ УКРАЇНИ

Курепін В.М., к.е.н., доц.
Петровських А.Д., здобувач РВО бакалавр
Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв, Україна, kurepin@mnaui.edu.ua

Анотація. Світ стрімко змінюється, з'являються нові технології. Ще декілька років тому щось здавалося неймовірним, сьогодні це буденність. Інновації не оминають вітчизняну аграрну галузь, зокрема харчову промисловість. Про те, деякі інноваційні тренди вже впливають і в перспективі суттєво впливатимуть на цю галузь.

Ключові слова: технології, виклики, ІТ-технології, бізнес-аналітика, ефективні рішення

З розвитком технологій в аграрну галузь приходять нові виклики. Зокрема, завдяки геномній селекції виробництво різної аграрної продукції стає ефективнішим, дешевшим, маржинальними. Нові виклики вимагають сучасних ефективних рішень [1, с. 282]. Немає нічого незвичайного, що тваринницька продукція аграрного бізнесу сьогодні стає частиною світу Інтернету речей. Корови та свині є споживачами девайсів - у той час як люди носять Apple Watch. Сільськогосподарські тварини також носять пристрої, які допомагають співробітникам підприємств моніторити їхній стан, збирати дані про кожного, слідкувати за ними. Але виникає питання, чи готові до таких інноваційних технологій вітчизняні підприємства?

Сумніви фахівців практиків ґрунтуються на їхні дослідження в цій галузі. Протягом наступного десятиліття кількість інформації буде постійно зростати. Всі ці дані потрібно зберігати, обробляти [2, с. 147]. Фахівці мають великі сумніви, наскільки сьогодишньої інфраструктури вистачить для цього (далеко не на всій території країни працює стільниковий зв'язок, є Інтернет).

Вже сьогодні трудомісткі процеси: годівлі, прибирання, транспортування об'єктами підприємств, забою, оброблення, виготовлення кінцевої продукції здійснюється за допомогою роботів. На різних етапах життєвого циклу тварини датчики працівникам, які обслуговують тварин дають їм інформацію. Завдяки отриманим даним приймаються ефективні рішення щодо годування та запобігання захворюванням.

Роботизація обробки передбачає використання комп'ютерного зору для автоматизації процесу, підвищення ефективності, безпеки. Вона, безумовно, знижує навантаження на працівників [3, с. 89]. Вимагає від керівників підприємств перекваліфіковувати персонал з робітників у фахівці, які можуть забезпечувати функціонування роботів.

Сьогодні єдине інформаційне поле, де велика кількість різних учасників: заводи з виробництва, логістичні компанії, торгові ланки співпрацюють разом створюють блокчейн-технології. Така технологія допомагає зрозуміти на якому етапі хто із учасників ланцюжка несе відповідальність за якість та безпеку

продукції. Для кінцевого споживача це можливість простежити весь ланцюжок конкретного виробничого циклу.

Останніми роками сильно змінився ритейл. Під час пандемії COVID-19, в інших обставинах ми перестали ходити до магазинів. Магазини почали приходити до нас, розвинувся сегмент кур'єрської доставки. Нова реальність витіснила з ринку тих, хто не зміг трансформуватися.

Зауважимо, ми стаємо залежними від цифри. Всі технології, які ми згадали, передбачають використання у тій чи іншій мірі ІТ-рішень [4, с. 63]. Виникає питання, чи не буде також ферма об'єктом кібер-атак; чи не повинно її захищати від хакерів більше, ніж коли вона не мала цифрових технологій?

Сьогодні покупці дуже різні. Є споживачі яких більше турбує ціна та смакові якості м'яса, у інших виникає питання корисності та безпеки продукту. Тому розвиток виробництва продуктів харчування в перспективі може бути дуже різноспрямованим. Для кожного напрямку знайдеться свій споживач

Зараз набирають популярності заміники м'яса. Освоєння цієї ніші є непоганим способом диверсифікації бізнесу побудови екосистеми. Ще один тренд, наближення до нейроінтерфейсу. Розвиток вертикального землеробства, це економія простору, покращення міського середовища, здешевлення логістики. Додаємо розумне бджільництво та отримуємо додатковий продукт.

Отже, для розвитку харчових технологій важливо упіймати момент появи нової бізнес-моделі та використати її на користь споживача, але доведеться вкласти багато грошей у маркетинг.

Список літератури

1. Бацуровська І. В., Доценко Н. А., Курепін В. М. Інноваційні підходи підготовки інженера з харчових технологій // Світ дидактики: дидактика в сучасному світі : зб. матеріалів III міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Київ, 07-08 листопада 2023 р.). Київ : Людмила, 2024. С. 281-283. URL: <https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/17105>.
2. Ivanenko V. Technological load on the natural environment of the Mykolaiv region: problems, solution ways. Науково-практична конференція, присвячена Всесвітньому метеорологічному дню «На варті кліматичних дій» та Всесвітньому дню водних ресурсів «Вода для миру» (м. Київ, 22-23 березня 2024 р.). Київ, 2024. С. 146-148. URL: <https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/18868>.
3. Ru-Xi Ding et al. Large-Scale decision-making: Characterization, taxonomy, challenges and future directions from an Artificial Intelligence an duplications perspective. Information Fusion. 2020, Volume 59. P. 84–102. <https://doi.org/10.1016/j.inffus.2020.01.006>.
4. Курепін В. М. Іваненко В. С. Застосування цифрових технологій у сільському господарстві для досягнення цілей сталого розвитку. Modern Economics. 2024. № 47(2024). С. 62-69. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V47\(2024\)-09](https://doi.org/10.31521/modecon.V47(2024)-09).